

Az ismeretkör: **Általános és alkalmazott nyelvészet**

Kredittartománya: 11 kr.

Tantárgyai: 1. **Általános és alkalmazott nyelvészet**

2. **Magyar nyelv 3.**

3. **Szociolingvisztika**

Tantárgy neve: Általános és alkalmazott nyelvészet TAN műveltségterületi képzés Neptunkód:VMTANB5001 VMTALB5001	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelezően választandó	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% elmélet	
A tanórátípusa: ea. + gyak. és óraszám: 3 ea. az adott félévben , Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott részletes tematika az elméleti ismeretekkel;• power pointos bemutató alkalmazása.	
A számonkérés módja: vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: <ul style="list-style-type: none">• egy, a témakörökhöz kapcsolódó szakcikk vázlatának leadása Feladatok: <ul style="list-style-type: none">• az elméleti feladatokhoz kapcsolódó gyakorlatok végzése	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Nincs.	

Tantárgyleírás:

A nyelvészet helye a tudományok között. Az általános és alkalmazott nyelvészet területei. A nyelv funkciói. Nyelv és gondolkodás összefüggései. Nyelv és kultúra összefüggése. Két- és többnyelvűség. A magyar mint idegen nyelv. Kontrasztív nyelvészet. Az anyanyelvi nevelés. A pedagógus anyanyelvhasználata. A gyermeknyelv. Nyelvi illem, etikett, protokoll.

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Alkalmazott nyelvészet a magyar nyelv és irodalom tanításában. Szerk.: (Galgóczi László) Szeged, 1998. ISBN 963 9167 05 3
2. A nyelv enciklopédiája. Osiris. Budapest, 2003. ISBN 9633792118
3. Balázs Géza: Nyelvünkben a világ. Ister Kiadó, Budapest, 2002. ISBN 9639243434

Ajánlott irodalom:

1. Benczik Vilmos: Nyelv, írás, irodalom kommunikációelméleti megközelítésben. Trezor Kiadó, Budapest, 2001. ISBN 963 9088 57 9
2. Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005. ISBN 9789633897737
3. Hevesi Mihály: A nyelvtanulás művészetéről. Budapest, 2004. ISBN 9634309186
4. Navracsics Judit: A kétnyelvű gyermek. Pannon Egyetem, 2008. ISBN 9789639495418

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6–12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő nyelvi és társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben az anyanyelvi nevelés területén alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket
- Biztos nyelvtani, nyelvhasználati szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyam tanításához.

b) képességei

- Az anyanyelvi nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális, szociolingvisztikai környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a nyelvészeti szakirodalmi könyvtári és elektronikus forrásainak körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

- Hatáskörében felelősséget vállal a rá bízott 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, anyanyelvi kulcskompetenciájuk hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a nyelvi és kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Tantárgy felelőse: Dr. Gasparics Gyula főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet főiskolai tanár PhD